

Universitätsbibliothek Wuppertal

Avctores Latinae Lingvae In Vnvm redacti corpvs

Godefroy, Denis

[Genevae], 1585

Caput XVI. De genere vel colore vestimentorum

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-85](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-85)

est, in sole ponere oportet aquæ catinos, quod eò conueniunt, vt ipsi se necent. Idem de vita populi Rom. lib. j. Dicuntur enim patellæ, salini, acetabula, catini, patenæ.

27 ¶ *Calamistrum*, fistula breuis, qua citri continentur. Cicero Oratore: Remouebitur omnis insignis ornatus, quasi margaritarū, nec calamistrū quidem adhibebuntur.

28 ¶ *Carchesia*, genera poculorum. Virgil. Æneidos libro primo: Hic duo rite mero libans carchesia Baccho; Et Georg. lib. quarto: Mater cape Mæonij carchesia Bacchi. Aliās summa pars mali, id est, foramina, quæ summo mali funes recipiunt. Lucilius: Tertius hic mali superat carchesia summa. Catullus Veronenfis: Lucida qua splendent summi carchesia mali.

29 ¶ *Cyrneæ*, vas vinarium. Plautus Amph. Cadus erat vini, inde impleui cyrneam.

30 ¶ *Mistarium*, quo miscemus. Lucil. lib. v. Vreus, aut longa geminus mistarius anfa.

31 ¶ *Calpar*, nomine antiquo dolium. Varro de vita populi Rom. libro j. Quod antè, quàm nomen dolij prolaturū esset, cum id genus vasorum calpar diceretur, id vinum calpar appellatum.

32 ¶ *Trulleum*, quo manus perluuntur. Varro de vita populi Romani libro j. Itaque ea sibi modo ponere, ac suspendere, quæ utilitas postularet, trulleum, matellionè, peluim, natifernam: non quæ luxuriæ causa esse parata

eius vrcolum aquæ manalè vocamus, quòd ea aqua in trulleum effundatur. Vnde *Manalis* lapis appellatur in pōtificialibus sacris, qui tunc mouetur, cum pluuia exoptantur. ita apud antiquissimos manalem sacrum vocati quis non nouerit, vnde nomen illius?

33 ¶ *Armillum*, vrcoli genus vinarij. Varro de vita populi Romani lib. j. Etiam nunc pocula, quæ vocant capulas, ac capides, quod est poculi genus. item armillum, quod est vrcoli genus vinarij.

34 ¶ *Sinum*, & *Galeola*, vasa sinuosa. Virgil. Buc. Sinum lactis, & hæc tibi liba Priape quotannis Expectare sar est Varr. de vita populi Romani libro j. Vbi erat vinum in mēsa positum, aut galeola, aut sinum.

35 ¶ *Lepista*, Varr. de vita populi Romani libro j. Vt ferè habent æneum aliqui venditant oleum. lepistæ etiam nunc Sabinorum fanis pauperioribus plerisq; aut fictiles sunt, aut æneæ.

36 ¶ *Craterra*, est quam nunc situlam vocant. Nau. Lycurg. Nam vt ludere lætanteis inter se vidimus propter amnem crateris sumere aquam ex ponte. Varro de vita populi Romani libro tertio: Ad Sybaritanam prædam, in qua sunt tripodes, crateræ, anaucea populo nobilium Tarentinarum. Cicero de Deorum natura libro secundo: In mediòque sinu fulgens cratera relucet.

DE GENERE VEL COLORE VESTIMENTORVM.

CAPVT XVI.

1 ¶ *Cumatilis*, aut marinus, aut cœruleus à Græco tractum, quasi fluctuū similis. Fluctus enim Græcè κούρηται dicuntur. Titin. Serina: Et quæ colos cumatilis deceat. Plaut. Epidico: Cumatile, & plumatile.

2 ¶ *Molochinum*, à Græco color est flori similis maluæ. Cæcil. Pausimach. Carbasina, molochina, ampelina. Plaut. Aulul. Infectores molochini coloris, molochinarios appellauit.

3 ¶ *Impluuiatus*, color quasi fumato stillicidio impletus, qui est Mutinensis, quem nunc dicimus. Plaut. Epidic. Impluuiatas vt iste faciunt vestimentis nomina.

4 ¶ *Calculam*, & *Crocotulam*, vtrunque à generibus florum translatum à calta, & à croco. Virgil Bucol. Mollia luteola pingit vacinia calta. Plaut. Epidico: Indufiatam, patagiatā, calculam, aut crocotulam. Nou. Pedio: Mollicinam, crocotam, chiridotam, ricam, riciniū. Neuius Lycurg. Pallis, patagiis, crocotis, matatiis, mortualibus. Sed calculam Var. de vita

pop. Rom. li. j. palliolū breue voluit haberi.

5 ¶ *Castula*, est palliolum præcinctui, quod nudæ infra papillas præcinguntur, quo mulieres nunc & eò magis vtuntur, postquā subuculis desierunt.

6 ¶ *Cerinum*, à ceræ colore. Plaut. Epidico: Plumatile, aut cumatile cærinū, aut melinū.

7 ¶ *Ferrugineum*, colorem ferri similem esse volunt. Verè autem ferrugineus color cœruleus est. Virg. Georg. lib. iij. Et ferrugineos hyacinthos. Plaut. Milite: Palliolum habeas ferrugineum: nam is colos thalassicus est.

8 ¶ *Ostrinam*, ab ostro colore, qui est subruheus. Turpil. Veliterna: Interea adspexit virginem gestantem in capite riculam indutam ostrinam. Varro Eumenidibus: Aurora ostrinam hic indutus supparum.

9 ¶ *Murex*, color purpureus. Virgil Bucol. Ipse sed in pratis aries iā suaue rubenti Murrice. Et Æneid. lib. iij. Tyriòque ardebat murrice læna.

10 ¶ *Luteus*, color propriè croceus est. Virg.

Bucolicis: Iam croceo mutabit vellera luto. Et *Aeneid.* libr. vij. Aurora in roseis fulgebat lutea bigis. Varr. Eumen. Nani vt arquantis & veternotis lutea quæ non sunt, æquæ & lutea videntur, sic infanis sani, & furiosis esse videtur infani. Idem Mod. Sed cynicis inuolucrum, & pallium luteum non est.

11 *Crocota*, crocei coloris vestis. Plautus Aul. Cùm incedunt infectores crocotarij.

12 *Violatia*, à violæ colore. Plaut. Aulul. Flammearij, violarij, coriarij.

13 *Pullus*, color est, quem nunc Hispani, vel natiuum dicimus. Varr. de vita populi Romani libr. iij. Vt dum supra terram essent, rucinis lugerent funere ipso, vt pullis pallis amicta.

14 *Anthracinus*, niger à Græco. ἀνθρακίνος enim Græcè, carbones Latine appellantur; & est lugentium vestis. Var. de vita populi Rom. lib. iij. Propinquæ adulescentulæ etiam anthracinis proximo amiculo nigello, capillo demisso sequerentur luctum.

DE GENERE CIBORVM ET POTVVM.

CAPVT XVII.

1 *Paragos*. Varr. Virgul. diuin. Oleum in stucubrationem seruauimus, quodin paragos torum legitime vertamus.

2 *Blitum*, est holus lene. Var. Eumen. Empedocles natos homines ex terra ait, vt blitum.

3 *Lapathium*. Varro Mod. Hanc eandem voluptatem tacitulus taxim, consequi lapathio, & prisana possum.

4 *Mena*. Tul. de finib. bonor. & mal. lib. ij. Qui enim voluptates ipsas cõtenuunt, eis licet dicere, se acipenserem mense nõ antepone.

5 *Acipenser*, pisces genus. Cic. Tuscul. lib. j. Et si quem tuorum affectum mœrore vederis, huic acipenserem potius, quam aliquem Socraticum libellum dabis.

6 *Nasturtium*. Cicer. Tuscul. lib. v. Quos negat ad panem adhibere quicquam, præter nasturtium.

7 *Marisca*. Varr. de re rustica lib. j. Vt nucis Græcæ, ac mariscæ fici.

8 *Ocymum*, quod ocymum dicimus. Var. de re rust. lib. j. Primum ocymum, farraginem, vicium nouissimè scœnum vocari. Ocymum dictum à Græco verbo ὀκνῶ, quod venit citò, similiter quod ocymum in horto.

9 *Lopades*, genus conchæ marinæ. Plaut. Parasito medico: Addite lopades echinos, ostreas.

10 *Murrhina*, potio confecta. Varr. Anthropol. Non modò vinam dare, sed etiã (vt Plautus ait) murrhina, passum, defrutum.

Var. de vita populi Romani lib. j. Tum autè Murrhina.

11 *Loram*, dicebãt in vindemia, cùm expressissent acinis mustum, & folliculos in doliolum coniecissent.

12 *Portulaca*. Varr. Disciplinæ libro viij. Manducata portulaca citò tollit.

13 *Lora*, confecta portionis genus grande aptum. Var. de vita populi Rom. lib. j. Antiquæ mulieres maiores nam bibebãt loram, aut sapam, aut defrutum, aut passum, quã murrhinam quidam Plautum appellare putant.

14 *Sapa*, quod nunc mellaceum dicimus, mustum ad mediam partem decoctum. Var. de vita populi Rom. lib. j. Sapã appellabãt, quod de musto ad mediam partem decoxerant.

15 *Defrutum*, si ex duabus partibus ad tertiam redegerant, defrutum faciendò.

16 *Passum*. Varr. de vita populi Romani lib. j. Passum nominabant, si in vindemia uia diutius coctam legerent, eamque passi essent in sole aduri.

17 *Moriolam*. Varro de vita populi Romani lib. j. Vino addito lorã passi vo care cœperunt: moriolam nominabant, quod ex uuis expressum erat passum ad folliculos rei, quos & vinacea ea dicebant sapam.

18 *Furunda*, vt libum sacrum quoddam, & farre genus panificij. Varr. Cato vel de liberis educandis: Alij afferunt libum, ac turundam.

DE GENERE ARMORVM.

CAPVT XVIII.

1 *Catapulta*, iaculum celer, vel sagitta. Plautus Curcul. Atque ita te neruo torquebo, vt catapulta solent. Titin. Scitina: Quem procul adspexit, immittere voluit, reuertit, quoniam catapulta volat. Plautus Captiuis: Nam meus est balista pugnus, abitus catapulta est mihi. Næuius Paccuo:

Vt sole horrescit cera, castra crebro catapulta impulit. Luc. Sat. li. v. Custodè classis catapulta instila sanissas. Silen. Hist. lib. iij. Præterea catapultas xvi. iij. balistas, xx. plaustra coriis, ac minoribus sagittis onusta. Var. de vita populi Rom. li. iij. Nã postea C. Lutatio cõsul ad Ægades insulas, cùm ipse catapulta ictus esset.

2 *Veles*,